

Kusaidia familia kujenga maono ya elimu jumuishi

Rasilimali hii inawasilisha vipengele muhimu vinavyoweza kusaidia familia mpya kujenga maono yao ya elimu jumuishi. Rasilimali hii inawasilisha mikakati ambayo mashirika na vikundi vya familia vinaweza kutumia kusaidia kuunganisha wanafamilia katika jamii kwa msingi wa maono ya elimu jumuishi.

Je, ni mawazo gani makubwa yanaweza kusaidia kuunda msingi wa maono ya kikundi cha familia kwa ajili ya elimu jumuishi?

Ujumuishaji

Kila mtoto ana haki ya kupata elimu jumuishi na ukweli huu unapaswa kuwa msingi wa mazungumzo yote kuhusu mustakabali wa watu wenye ulemavu wa akili. Ujumuishaji katika elimu unaweza kutafutwa na familia katika hatua zote za elimu - kuanzia kujifunza pamoja na wanafunzi wasio na ulemavu katika shule jumuishi hadi kushiriki katika shughuli sawa za ziada nje ya darasa.

Elimu jumuishi ni nzuri kwa wanafunzi wenye ulemavu na pia ni mkakati wa kuimarisha mfumo wa elimu. Ushahidi wa utafiti unaonyesha wazi kwamba walimu wanapojifunza kufundisha wanafunzi wanaojifunza kwa njia tofauti na kukuza ushirikiano kati ya wanafunzi, kila mtu hunufaika.

Usawa

Ujumuishaji kamili hutokea tu wakati kila mwanafunzi - bila kujali uwezo wake, jinsia, hali yake ya kiuchumi na kijamii, utamaduni, dini au hali yake ya uhamiaji - anaona haki zake za usawa na upatikanaji sawa zinatambuliwa. Katika mfumo wa elimu jumuishi, watu wote lazima wawe na fursa sawa na wengine katika jamii yao na hakuna yeyote anayekosa kwenda shule.

Utofauti

Utofauti ni kipengele muhimu kinachoongoza maono na utetezi wa familia kwa ajili ya elimu jumuishi. Shule jumuishi au mfumo wa elimu jumuishi hubadilika ili kukumbatia aina mbalimbali za mitindo ya kujifunza, ili kila mwanafunzi aweze kupiga hatua mbele katika safari yake ya kupata elimu.

Shule jumuishi ni ile ambapo kila mtu anaheshimu na kuthamini wanafunzi wote bila kujali sifa zao mahususi, ulemavu, rangi, dini, mwelekeo wa kijinsia, jinsia, miongoni mwa mengine.

Ripoti ya Ufuatiliaji wa Kimataifa wa Ujumuishaji katika Elimu (Global Education Monitoring on Inclusion in Education) inasema kwamba "mifumo ya elimu, inayosheherekea utofauti na kuamini kuwa kila mtu analeta manufaa, ana uwezo na anapaswa kutendewa kwa heshima, inawawezesha kila mtu kujifunza si tu mambo ya msingi bali pia stadi za aina nyingi zaidi ambazo dunia inahitaji ili kujenga jamii endelevu."

Kuwa sehemu

hule jumuishi inaamini kwamba wanafunzi wote - wakiwemo wanafunzi wenye ulemavu wa akili - wanapaswa kukubaliwa na kuthaminiwa. Shule jumuishi na mifumo ya elimu jumuishi huhakikisha kwamba wanafunzi wenye ulemavu wa akili wanajumuishwa kikamilifu na kuhisi kwa kiwango kikubwa kwamba wao ni sehemu ya wanafunzi wengine wote.

Kuondoa vizuizi

Uwezo wa watoto na vijana haupaswi kuchukuliwa kuwa kizuizi dhidi ya elimu jumuishi, kwa sababu elimu ni haki yao bila kujali kile ambacho mtu anaweza kufanya au hawezi kufanya. Vizuizi havitokani na sifa au uwezo wa mtu binafsi, bali ni kwa sababu mazingira yanazuia watu wenye ulemavu kushiriki na kujiendeleza kikamilifu.

Vizuizi vikuu dhidi ya ujumuishaji katika elimu kwa wanafunzi wenye ulemavu wa akili vinahusishwa na upatikanaji, ushiriki, kudumu na maendeleo¹⁹. Kwa kutambua kila moja ya vizuizi hivi, familia zinaweza kufanya kazi pamoja ili kuviondoa. Kwa vile familia nyingi zimepitia au bado zinapitia mchakato huu, familia zinaweza kufunzana na kubadilishana mawazo kuhusu mikakati yao.

Lengo la familia ni kuondoa vizuizi vinavyozuia watu wenye ulemavu wa akili kujumuishwa katika elimu. Kufanya mifumo yetu ya elimu ijumuisha kila mtu ni kanuni kuu.

Kwa familia zinazofikiria kuhusu ujumuishaji kwa mara ya kwanza, mawazo haya makubwa yanaweza kuwa magumu kuelewa - familia husikia jumbe kutoka kwa madaktari, walimu, wataalamu wengine, na pia kutoka kwa watu wengine katika jamii yao ambazo huenda zinawaambia kwamba mtoto wao au ndugu yao mwenye ulemavu wa akili anapaswa kuhudhuria shule zilizotengwa na asijumuishwe katika shule za jumla zenye watoto wa kila aina, au jumbe hizo zinawapa matarajio duni kuhusiana na mustakabali wa mwanafamilia wao na mafanikio yake ya kielimu.

Zamu yako: kujenga maono ya elimu jumuishi

Ni mawazo gani mengine makubwa muhimu katika kujenga maono ya elimu mjumuisho?

.....

.....

.....

.....

.....

¹⁹ZANA: "Common barriers to inclusive education"

Mikakati ya Ujenzi wa Dira ya Elimu Mjumuisho

Mashirika ya familia yana jukumu la kutekeleza katika kupambana na dhana na mawazo haya hasi yanayowasilishwa kwa familia na kuzisaidia kuona jinsi elimu jumuishi itakavyowezekeka kwa wanafamilia wao.

Baadhi ya mikakati ambayo wanachama wa Inclusion International wanatumia kufanya hivyo ni pamoja na:

Kutumia usaidizi wa wahusika wenza kujenga maono

Inaweza kuwa vigumu kufikiria jinsi elimu jumuishi inavyoonekana kiutendaji. Kwa familia changa inaweza pia kuwa vigumu kufikiria jinsi maisha ya mtoto/mwanafamilia mwenye ulemavu wa akili yatakavyokuwa wakati wanaamua kati ya shule ya elimu jumuishi (ambapo watoto wote - wenye ulemavu na wasio na ulemavu - wanajifunza pamoja) au shule au darasa iliyotengwa (pia huitwa 'shule/darasa maalum). Familia za watoto wakubwa au watu wazima wenye ulemavu wa akili zinaweza kushiriki yale waliopitia wao wenyewe na mifano ya jinsi walivyopata maono ya elimu jumuishi na jinsi walivyosaidia na kushinikiza ili wanafamilia wao wajumuishwe kikamilifu shuleni. Kusikia moja kwa moja jinsi watu wengine wenye ulemavu wa akili katika jamii yao wanavyostawi na kujumuishwa katika elimu kutasaidia familia mpya kuona yale yanayowezekeka.

Kusikia moja kwa moja kutoka kwa watu wanaojitetea wenyewe

Pale ambapo vikundi vya familia vimeunganishwa na vikundi vya watu wanaojitetea wenyewe, kusikia watu wenye ulemavu wa akili wenyewe wakizungumza juu ya elimu jumuishi na athari yake katika maisha yao kunaweza kuwa zana madhubuti ya kusaidia familia kujenga maono ya elimu jumuishi.

Kutumia Mkataba wa Haki za Watu Wenye Ulemavu kufikiria jinsi unavyotumika katika maisha yetu wenyewe

Mkataba wa Haki za Watu Wenye Ulemavu (CRPD) katika nchi ambako umeidhinishwa rasmi ni kiwango ambacho serikali lazima zitimize na ziunge mkono haki ya kujumuishwa kwa watu wenye ulemavu, lakini pia unaweza kutumika kama zana ya kiutendaji kwa ajili ya familia. Pamoja na mwezesaji, familia zinaweza kupitia Kifungu cha 24 kuhusu elimu jumuishi na Maono ya Jumla ya 4 na watafakari kile wanachofanya ili kusaidia wanafamilia wao kujumuishwa kikamilifu katika elimu.

Majadiliano kuhusu Kifungu cha 24 kuhusu elimu jumuishi yanazipa familia nafasi ya kufikiria ikiwa na jinsi shule waliomchagulia mtoto wao inamsaidia mwanafamilia wao mwenye ulemavu kujifunza na kuendelea mbele na kujumuishwa katika jamii.

Kupinga dhana potovu

Familia mara nyingi huambiwa na madaktari, walimu na "wataalam wa elimu maalum" kwamba mtoto wao au mwanafamilia wao mwenye ulemavu wa akili anapaswa kwenda katika kituo cha elimu maalum badala ya shule ya kawaida kwa sababu wanafikiri anahitaji elimu maalum.

Kusaidia familia kutafakari juu ya umuhimu wa elimu bora jumuishi kunaweza kusaidia familia kuelewa uwezo halisi wa mtoto au mwanafamilia wao mwenye ulemavu wa akili pamoja na manufaa ambayo ujumuishaji unaweza kuleta katika maisha yao. Familia zinapokumbatia maono ya elimu jumuishi, zinaweza kusaidia shule na jamii nzima kuwa jumuishi zaidi.